

KLAGANDE

Antero AB, 556512-2438
Riddargatan 17, 5 tr
114 57 Stockholm

MOTPART

Stockholms läns landsting, 232100-0016
c/o SLL Upphandling
Box 6401
113 82 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Länsrätten i Stockholms läns dom den 3 juli 2009 i mål nr 11847-09,
se bilaga

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU;
fråga om avskrivning

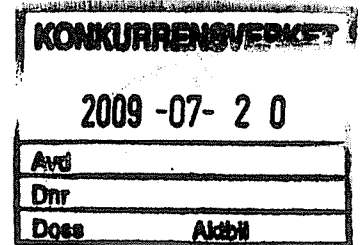
Antero AB (bolaget) har, i skrivelse inkommen till kammarrätten den
14 juli 2009, överklagat länsrättens dom.

Kammarrätten har inhämtat att Stockholms läns landsting den 14 juli
2009 tecknat avtal med annan leverantör i den nu aktuella upphandlingen.

SKÄL

Av 16 kap. 1 § tredje stycket LOU framgår följande. Vid tillämpning av
ett annat förfarande än som avses i andra stycket (direktupphandling) får
en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får
dock prövas till dess att tio dagar gått från det att

1. den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 §
till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller
2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Av handlingarna i målet framgår att sådan underrättelse som avses i 9 kap. 9 § LOU lämnades den 26 maj 2009. Vidare framgår att länsrätten i dom den 3 juli 2009 upphävt sitt tidigare meddelade interimistiska beslut om att upphandlingen tills vidare inte fick avslutas samt att något nytt interimistiskt beslut härefter inte fattats.

Då det numera finns ett kontrakt avseende den aktuella upphandlingen och det har gått mer än tio dagar sedan länsrätten upphävde det interimistiska beslutet är kammarrätten förhindrad att pröva bolagets överklagande.

BESLUT

Kammarrätten avskriver målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR (formulär 1) se bilaga.

Eva Lénberg Karlsson
kammarrättsråd

Caroline Dyrefors Grufman
kammarrättsråd

Maria Arnljots
tf assessor
referent

LÄNSRÄTTEN I
STOCKHOLMS LÄN

DOM
2009-07-03
Meddelad i
Stockholm

Mål nr
11847-09
Rotel 225

SÖKANDE

Antero AB, 556512-2438
Riddargatan 17, 5 tr
114 57 Stockholm

MOTPART

Stockholms läns landsting, 232100-0016
c/o SLL Upphandling
Box 6401
113 82 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökan.

Länsrättens interimistiska beslut från den 5 juni 2009 upphör därmed att gälla.

BAKGRUND

Stockholms läns landsting har genomfört en upphandling avseende specialiserad rehabilitering för patienter i varmt klimat. Upphandlingen avsåg tre olika objekt; 1. Specialiserad rehabilitering i varmt klimat för patienter med alla grader av funktionsnedsättning till följd av reumatiska sjukdomar eller neurologiska sjukdomar/skador (objekt 1), 2. Specialiserad rehabilitering i varmt klimat för patienter med lättare funktionsnedsättning till följd av reumatiska sjukdomar eller neurologiska sjukdomar/skador (objekt 2) och 3. Specialiserad rehabilitering i varmt klimat för patienter med psoriasis (objekt 3). I ett tilldelningsbeslut den 26 maj 2009 erbjöds tre leverantörer att teckna upphandlingskontrakt i aktuell upphandling.

YRKANDEN M.M.

Antero AB (bolaget) har ansökt om överprövning enligt lagen om offentlig upphandling (2007:1091) [LOU] och yrkar att upphandlingen ska rättas. Bolagets ansökan om överprövning avser enbart objekt 1 i upphandlingen.

Till stöd för sin talan anför bolaget huvudsakligen följande. Stockholms läns landsting (SLL) har inte följt reglerna i LOU och de gemenskapsrättsliga principerna. SLL har i sitt tilldelningsbeslut angett att bolagets anbud inte uppfyller ett av skall-kraven. SLL anför att bolagets offererade pris inte innefattar kostnader för omvårdnadspersonal då bolaget förutsätter att personlig assistent medföljer.

Bolaget har angett följande: ”Vid behov av hjälp med personlig hygien, på- och avklädning etc. kan hjälp fås. Vi förutsätter dock att om en person har behov av regelbunden hjälp med personlig hygien eller mer omfattande behov av hjälp har en egen assistent med sig.” Ovanstående skrivning är ett förtydligande då personer med mer omfattande behov av hjälp naturligtvis ska ha en egen assistent med sig. Bolaget ska inte ta över ansvaret för personlig omvårdnad om personlig assistent eller assistentersättning har

beviljats av en kommun eller av Försäkringskassan. Bolaget har i sitt anbud angivit att det kommer att finnas omvårdnadspersonal när någon patient har behov av hjälp med personlig hygien, på- och avklädning etc. samt att detta innefattas i priset. Av anbudsförutsättningarna framgår det tydligt att det offererade priset ska inkludera samtliga kostnader för åtagandet. Bolaget har inte angivit något undantag och inga kommentarer har gjorts i anbudet om att kostnader för vårdpersonal inte ingår i priset.

SLL har i ett yttrande till länsrätten daterat den 15 juni 2009 gjort en/ett ny skrivning/omformulering/förtydligande av vilka patientgrupper som omfattas av avtalet. Formuleringen i yttrandet finns inte i SLL:s upphandlingsunderlag. Således har en omformulering av kravspecifikationens text skett.

Då bolaget har ett lägre pris än det anbud som antagits och då anbudet uppfyller alla skall-krav ska avtalet tilldelas bolaget. Bolaget riskerar att lida skada om ett stort uppdrag med medföljande intäkter går förlorade. SLL borde ha kontaktat bolaget om för förtydligande av anbudet om man varit osäker på hur bolagets anbud ska tolkas.

SLL har motsatt sig bifall till ansökningsen och anfört bl. a. följande. Upphandlingens genomförande har varit korrekt. SLL har inte brutit mot LOU eller de gemenskapsrättsliga principerna. Bolaget lider inte någon skada. Som framgår av kravspecifikationen kan patienterna för tydlighetens skull indelas i följande målgrupper avseende hjälpbehov. 1. Patienter med lättare funktionsnedsättning som i en handikappanpassad miljö är självständiga i ADL. 2. Patienter med uttalade funktionsnedsättningar som har behov av ADL-hjälp och inte har någon medföljande assistent. 3. Patienter med uttalade funktionsnedsättningar som har behov av ADL-hjälp och har en medföljande personlig assistent. Bolagets skrivning är en reservation för patienter som tillhör grupp två.

Bolagets anbud omfattar således inte en väsentlig del av grupp två. Det i anbudet angivna priset omfattar således inte samtliga de i kravspecifikationen beskrivna patientmålgrupperna. Bolaget har inte uppfyllt skall-kravet avseende anbudspris.

Länsrätten har tidigare beslutat att upphandlingen avseende objekt 1 inte får avslutas innan rätten förordnar annat i målet.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 15 kap. 12 § LOU framgår att en upphandlande myndighet får tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet. Myndigheten får begära att en ansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör, som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 §, i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU stadgas att om den upphandlande enheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

Av förfrågningsunderlaget till den nu aktuella upphandlingen framgår att, i det pris som anbudsgivarna anger, ska inkludera samtliga kostnader för åtaganden enligt förfrågningsunderlaget.

I bolagets anbud har bolaget angett: "Vid behov av hjälp med personlig hygien, på- och avklädning etc. kan hjälp fås. Vi förutsätter dock att om en

person har behov av regelbunden hjälp med personlig hygien eller mer omfattande behov av hjälp har en egen assistent med sig”.

I kravspecifikationen som ligger till underlag för upphandlingen anges under 1.1 följande. ”Med lättare funktionsnedsättning avses patienter som i en handikappanpassad miljö är självständiga i ADL och kan förflytta sig utan hjälpmedel eller med hjälp av kryckkäpp eller rollator minst 100 meter. Med uttalade funktionsnedsättningar avses patienter som har behov av ADL-hjälp och/eller kan förflytta sig med hjälp av kryckkäpp eller rollator mindre än 100 meter eller är rullstolsburna, samt patienter som har behov av assistenter. ”

Länsrättens bedömning

Bolagets skrivning ”Vid behov av hjälp med personlig hygien, på- och avklädning etc. kan hjälp fås. Vi förutsätter dock att om en person har behov av regelbunden hjälp med personlig hygien eller mer omfattande behov av hjälp har en egen assistent med sig” innebär att inte alla i kravspecifikationen beskrivna patienterna omfattas.

Bolaget kan därför inte anses ha uppfyllt kravet på att anbudspriset ska inkludera samtliga kostnader för åtaganden enligt förfrågningsunderlaget. Vad bolaget anfört medför inte annan bedömning.

Enligt bolaget borde SLL ha kontaktat bolaget för förtydligande av anbudet om SLL varit osäker på hur bolagets anbud ska tolkas. Länsrätten finner emellertid att en anbudsgivare inte kan kräva att få förtydliga eller komplettera sitt anbud enligt 15 kap. 12 § LOU.

SLL har haft fog för att inte ta med bolagets anbud i utvärderingsfasen. Skäl för ingripande enligt 16 kap. 2 § LOU saknas. Ansökan om överprövning ska avslås.

Genom att länsrätten nu har avgjort målet slutligt upphör länsrätten tidigare inhibitionsbeslut att gälla. Detta medför i sin tur att en ny tiodagarsfrist enligt 16 kap. 1 § tredje stycket 2 LOU börjar löpa, vilket bör beaktas vid ett överklagande av denna dom.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a).

Kurt Björk

Rådman

Föredragande har varit Linda Gellerstedt.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande skall skriva till Regeringsrätten. Skrivelsen ställs alltså till Regeringsrätten *men skall skickas eller lämnas till kammarrätten.*

Överklagandet skall ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i Regeringsrätten fordras att *prövningstillstånd* meddelas. Regeringsrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att talan prövas eller om det föreligger synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att grund för resning föreligger eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Regeringsrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall undertecknas av klaganden eller dennes ombud och inges i original samt innehålla;

1. den klagandes namn, personnummer/organisationsnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Regeringsrätten
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen härför
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.